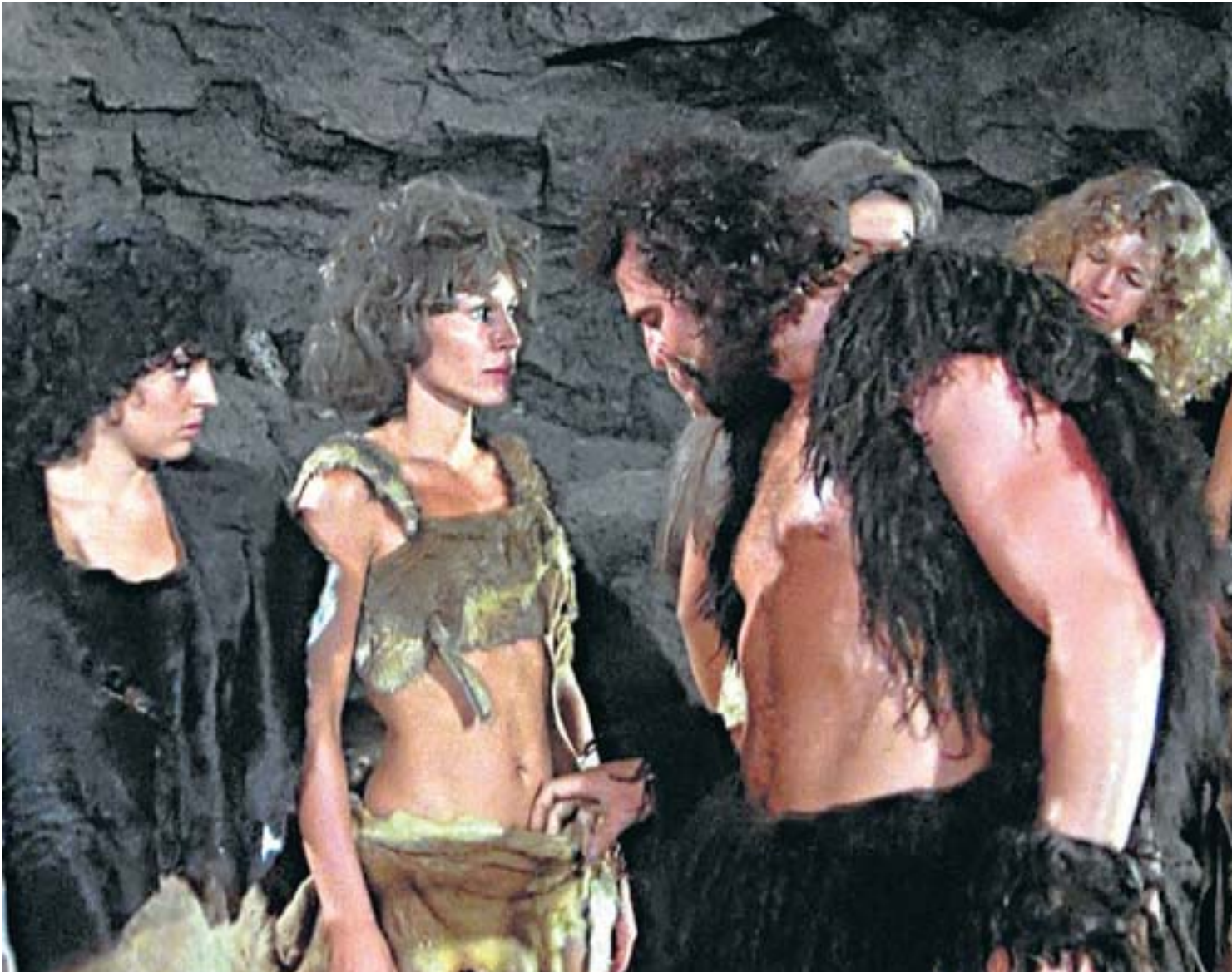

En un indret fosc i desconegut

FOTOGRAMA DE LA PEL·LÍCULA 'CAVERNÍCOLA', PROTAGONITZADA PER RINGO STARR. UNITED ARTISTS

PERE ANTONI PONS

Res millor per definir el territori per on transiten els sis contes de *Pastoràlia*, de George Saunders, que l'observació d'un dels seus protagonistes: "De vegades la vida era capaç d'obligar un home a endinsar-se en un indret fosc i desconegut on es descobria fent unes grolleries imperdonables". Una llista d'aquestes "grolleries imperdonables" inclouria tot tipus de comportaments i pensaments ridículs, egoistes, porucs i mesquins. La grandesa de Saunders

és que sap descriure'ls amb un humor crític i dissolvent però, alhora, amb una compassió entenedora. Així, el lector s'hi veu reflectit alhora que sent menyspreu i pietat. N'és un exemple, de l'ambivalència que nia al cor d'aquests contes de Saunders, el relat titulat *El final del Firpo en tot el planeta*, protagonitzat per un nen solitari, gras i amb ganes de passar comptes amb tots aquells –els companys, els veïns, la mare– que li fan la punyeta. Al final de la història, el noi va en bicicleta, és atropellat per un cotxe i el conductor l'acompanya en l'agonia. La paradoxa, irònica i tràgica, amb què Saun-

PASTORÀLIA
GEORGE SAUNDERS
EDICIONS DE 1984
TRADUCCIÓ DE
YANNICK GARCIA
186 PÀG. / 16,90 €

ders colpeja el lector és que el noi només és ben tractat pel desconegut responsable de la seva mort. Més còmic però igualment feridor és el Winky, protagonista del conte homònim, a qui veiem en un seminari per enfortir el caràcter i l'autoestima. La manera com l'autor ens dibuixa el seu protagonista empassant-se les filípiques d'un guru per a qui la vida es redueix a si els altres "se't caguen a les farinetes" és hilarant i desolador. Mestre de l'estil indirecte lliure, que li permet mostrar els seus personatges amb la claredat que proporciona una mirada externa i, alhora, amb la intensitat i la vivor que

bateguen en les experiències íntimes, Saunders demostra ser especialment astut a l'hora de desconcertar el lector en els contes *La infelicitat del barber* i *La cascada*. En el primer, veiem la rutina –dilemes, manies, complexos– d'un solter de mitjana edat que viu amb la seva mare octogenària, que va néixer sense dits als peus i que s'embarca en fantasies eròtico-sentimentals de tota mena amb totes les dones que se li posen a l'abast. La fúria amb què discuteix amb ell mateix per convèncer-se que trobarà algú a qui estimar i que se l'estimi ens el fa digne de compassió. Fins que, a poc a poc, es va revelant com un insatisfet crònic que troba pegues a totes les dones amb qui podria congeniar: el que era patètic i commovedor es converteix en reprovable i irritant.

Rere l'humor, desesperació

A *La cascada*, l'operació és la contrària: un home mesquí i egoista no pot evitar d'actuar, a l'hora de la veritat i a pesar d'ell mateix, amb altruisme i coratge. A aquests tombs biogràfics i matisos de caràcter, Saunders els dona cos gràcies a un estil vigorós i límpid, que reproduïx el timbre i el ritme de la llengua oral amb un talent aclaparador. En aquest sentit, la traducció de Yannick Garcia s'intueix esplèndida.

Allà on Saunders dóna una mostra més complexa del seu geni narratiu és al relat que dóna títol al recull i al titulat *Roure Marí*. A *Pastoràlia*, ens endinsa en una situació estranya, d'un realisme esquitxat de ressonàncies distòpiques. El protagonista i narrador treballa fent de cavernícola en una mena de museu vivent, i comparteix la cova amb una companya de feina negligent a qui ha d'avaluar cada dia davant dels seus superiors. És una mescla, sí, d'Orwell, *Els Picapedra* i Carver. També és l'exploració d'una societat aviciada per la por a perdre la feina i per la rigidesa d'unes jerarquies basades només en el poder. Més furibund és *Roure Marí*, una mena de vodevil spectral que dinamita el Somni Americà. "Hi ha gent que ho té tot i jo no he tingut res"... Darrere de l'estranyesa còmica de Saunders, sempre hi ha una desesperació. ♦

L'APARADOR

ARA

FICCIÓ

L'estiu sense...
SIRI HUSTVEDT
Trad. Ferran Ràfols
Labutxaca

Amb *L'estiu sense homes* (2011), Siri Hustvedt va escriure sobre el procés de ressitució d'una dona de mitjana edat a qui el marit deixa temporalment per una francesa jove. Primer passa per un hospital psiquiàtric, i més tard se'n va al poble de la mare amb les amigues que ha fet a la residència, i imparteix un curs de poesia a un grup de noies adolescents. Hustvedt dissectiona la crisi amb sentit de l'humor, en una de les seves millors novel·les.

Barcelona atacada pels francesos
ADESIARA

NO-FICCIÓ

Adesiara publica un poema èpic escrit en llatí el 1708 per celebrar la victòria dels soldats austriacistes després d'un llarg setge per terra i per mar de l'exèrcit de les Dues Corones, format per soldats francesos i espanyols i comandat per Felip d'Anjou en persona. Traduït per Alejandro Coroleu i Maria Paredes, *Barcelona atacada pels francesos* escenifica els fets de la batalla i celebra la derrota d'un exèrcit borbònic que contraatacaria ben aviat.

Las dos caras de enero
PATRICIA HIGHSMITH
Anagrama

FICCIÓ

Patricia Highsmith és un dels grans exponents del thriller psicològic de la segona meitat del segle XX. A *Las dos caras de enero* presenta tres personatges, un jove que recorre Europa buscant aventures, un estafador fugitiu i la seva dona, que tampoc no és aigua clara. La interacció entre tots tres personatges començarà a ser problemàtica poc després que s'hagin conegut. Amb aquesta novel·la, Anagrama comença a recuperar l'obra de Highsmith.